

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра теоретичної та прикладної інформатики

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Декан факультету математики і інформатики
Григорій ЖОЛТКЕВИЧ
“ 28 ” *серпня* 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
спеціальність	014.04 – Середня освіта (Математика)
освітньо-професійна програма	Математика та інформатика
вид дисципліни	за вибором
факультет	математики і інформатики

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету математики і інформатики

“ 27.08.2024р. , протокол 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Бережна Н.І. старший викладач кафедри теоретичної і прикладної інформатики факультету математики і інформатики ХНУ імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри теоретичної і прикладної інформатики

Протокол від 26.08 2024 року, протокол № 1

Виконуючий обов'язки завідувача кафедри теоретичної і прикладної інформатики

Євген МЕНЯЙЛОВ

Програму погоджено з гарантом освітньої програми Математика і інформатика

Гарант освітньої професійної програми Математика і інформатика

(підпис)

Ірина ЖОВТОНІЖКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету математики і інформатики

Протокол від “ 27 ” 08 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету математики і інформатики

Євген МЕНЯЙЛОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Технології дистанційної освіти» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців з вищою освітою другого (магістерського) рівня за спеціальністю 014.04 – Середня освіта (Математика)

1. Опис навчальної дисципліни

Дистанційна освіта є потужною альтернативою та доповненням до традиційної освіти, побудованою на надійних критеріях якості в педагогічних, академічних, адміністративних і технічних аспектах. Такі особливості, як накопичення кредитів, модульність курсу та гнучкий графік навчання, відображають структурну трансформацію системи освіти. Нові інформаційні та комунікаційні технології переорієнтували вищу освіту на її головну місію: ефективне навчання. Зростає попит на відкриті та дистанційні навчальні курси, зумовлений необхідністю постійного навчання. Підвищення ефективності існуючих програм і розробка нових на основі надійної педагогічної теорії має вирішальне значення.

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з існуючими технологіями та моделями дистанційної освіти та способами їх використання в освітньому процесі. Під час курсу здобувачі навчаються ідентифікувати та диференціювати різні типи моделей дистанційної освіти, розробляти ефективні навчальні та допоміжні матеріали, а також ефективні методи оцінювання для дистанційної освіти. Ці знання допоможуть у майбутньому легко опановувати різноманітні системи управління навчальним контентом та створювати інтерактивні, структуровані, педагогічно високоефективні навчальні курси.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є: опанування навичками створення електронних освітніх ресурсів, використання технологій дистанційної освіти для організації освітнього процесу за змішаною формою навчання, використання систем управління навчальним контентом для підвищення інтерактивності та якості освітніх матеріалів.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
26 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	8 год.
Самостійна робота	
68 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання:

ПРН 03. Володіти методами і прийомами навчання математики та інформатики у закладі загальної середньої та професійної освіти.

ПРН 04. Застосовувати базові знання математичного моделювання та математичних методів в освіті/педагогіці в обов'язі, необхідному для використання у професійній діяльності, у проведенні досліджень, впровадженні інновацій.

ПРН 16. Демонструвати здатність формувати і розвивати математичну та цифрову компетентності учнів.

ПРН 18. Застосовувати цифрові технології наукових досліджень в галузі освіти/педагогіки, предметних спеціальностях середньої та професійної освіти при вивченні дисциплін математичного циклу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Нормативно - правова база дистанційної освіти.

Історія розвитку дистанційної освіти. Нормативні положення та програмні документи, розроблені на світовому рівні (ЮНЕСКО), регіональному (Рада Європи, структури ЄС), національному, інституційному, щодо дистанційної освіти. Глобальна нормативна база дистанційної освіти

Тема 2. Типи дистанційного навчання

Синхронне та асинхронне навчання: особливості, способи організації; стосунки вчитель-учень; вимоги. Способи організації синхронного та асинхронного дистанційного навчання, особливості їх поєднання.

Тема 3. Ролі та задачі викладача та учня під час дистанційного навчання

Ролі, які виконує викладач (учитель) у дистанційному курсі. Компетенції викладача, які впливають на ефективність онлайн-курсу. Зв'язок між роллю викладача та освітньою парадигмою. Відмінність функцій викладача та тьютора.

Тема 4. Особливості розробки навчальної програми дисципліни в контексті дистанційної освіти

Розподіл навантаження та поєднання синхронного та асинхронного навчання. Адаптація ECTS для ефективного дистанційного навчання. Способи організації практичних занять та перевірки знань під час дистанційної освіти.

Тема 5. Розробка навчальних матеріалів для дистанційної освіти

Різновиди навчальних матеріалів в контексті дистанційної освіти. Створення текстових, аудіо- відео- та інших навчальних матеріалів. Використання засобів системи дистанційного навчання Moodle для створення навчальних матеріалів.

Тема 6. Засоби зворотнього зв'язку в системах управління навчальним контентом

Поняття зворотнього зв'язку між викладачем та учнем під час дистанційного навчання. Вплив зворотнього зв'язку на якість дистанційного курсу. Використання засобів зворотнього зв'язку системи дистанційного навчання Moodle.

Тема 7. Практичні роботи в системах управління навчальним контентом

Різновиди практичних робіт під час дистанційного навчання. Способи створення практичних робіт в системі дистанційного навчання Moodle. Аудіовізуальний супровід практичних робіт.

Тема 8. Стратегії оцінювання в контексті дистанційної освіти

Види оцінювання, особливості та шляхи реалізації в: синхронному та асинхронному навчанні. Методичні вимоги та пропозиції щодо розробки інструментів оцінювання. Налаштування журналу оцінок та індивідуальних освітніх траєкторій в дистанційному курсі системи дистанційного навчання Moodle

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Нормативно - база дистанційної освіти	15	2	2			11	15	1	1			13	
Тема 2. Типи дистанційного навчання	15	2	2			11	15	1	1			13	
Тема 3. Ролі та задачі викладача та учня під час дистанційного навчання	15	2	2			11	15	1	1			13	
Тема 4. Особливості розробки навчальної програми дисципліни в контексті дистанційної освіти	15	4	4			7	15	1	1			13	
Тема 5. Розробка навчальних матеріалів для	15	4	4			7	15	1	1			13	

дистанційної освіти												
Тема 6. Засоби зворотнього зв'язку в системах управління навчальним контентом	15	4	4			7	15	1	1			13
Тема 7. Практичні роботи в системах управління навчальним контентом	15	4	4			7	15	1	1			13
Тема 8. Стратегії оцінювання в контексті дистанційної освіти	15	4	4			7	15	1	1			13
Усього годин	120	26	26			68	120	8	8			104

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ З/П	Назва теми	Кількість годин
1.	Аналіз нормативно-правової бази щодо дистанційної освіти.	2
2.	Поєднання різних типів дистанційного навчання в дистанційному курсу	2
3.	Основні задачі викладача та учня, що є специфічними для дистанційного навчання	2
4.	Розрахунок навантаження для дисципліни, що викладається дистанційно	4
5.	Створення освітніх матеріалів для дистанційного навчання	4
6.	Використання засобів зворотнього зв'язку в дистанційній освіті	4
7.	Створення практичних робіт в системі дистанційного навчання Moodle	4
8.	Журнал оцінок системі дистанційного навчання Moodle	4
	Разом	26

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вплив міжнародних регулюючих документів та документів Європейського Союзу на нормативно-правову базу в Україні.	11
2.	Переваги на недоліки типів дистанційного навчання	11
3.	Тьюторство в дистанційній освіті	11
4.	Синхронні та асинхронні активності під час дистанційної освіти	7
5.	Створення освітніх матеріалів за допомогою штучного інтелекту	7
6.	Використання анкет для отримання зворонього зв'язку	7
7.	Створення практичних робіт за допомогою штучного інтелекту	7
8.	Особливості оцінювання знань під час дистанційної освіти	7
	Разом	68

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом індивідуальні завдання не передбачені

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, обговорення, дискусія, практичні завдання, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Технології дистанційної освіти» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються під час визначення підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання практичних завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Оцінка успішності студента з дисципліни виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі

навчального матеріалу, визначеному програмою дисципліни «Технології дистанційної освіти».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення іспиту. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль , самостійна робота, індивідуальні завдання									Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Разом		
5	5	5	5	15	5	15	5	60	40	100

Критерії оцінювання навчальних досягнень студента

Упродовж семестру успішність студента визначається шляхом оцінювання засвоєння ним матеріалу окремо за кожною темою. Наприкінці семестру викладачем проводиться підсумкове оцінювання академічної успішності студента. Оцінка виставляється як сума балів, отриманих студентом за різними видами навчальної діяльності

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

- "відмінно" – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;
- "добре" – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;
- "задовільно" – студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
- "незадовільно" – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	Відмінно	зараховано
70-89	Добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна

1. Робота в системі управління дистанційним навчанням Moodle / Під редакцією к.філос.н, доцента Левчука В.Г. Автори: Левчук В.Г., Зінов'єв Д.В., Бережна Н.І. - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. –38с.
2. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В.Рибалко, Н.Г.Сиротенко, А.Л.Столяревська; за ред. В.М.Кухаренко. □ Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016 – 284 с.
3. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка – Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 345 с.
4. Технологія створення дистанційного курсу: навчальний поібник / [Биков В.Ю. [та ін.]; за ред. В.Ю. Бикова та В.М. Кухаренка. К.: Міленіум, 2008. 324 с.

Допоміжна

1. Биков В.Ю. Дистанційна освіта: актуальність, особливості і принципи побудови, шляхи розвитку та сфера застосування // Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології: Колективна монографія. – К.: Атіка, 2005. – 252 с., с. 77-92.
2. Keegan D. Foundations of distance eduction / D. J. Keegan. – London and New York : Routledge. 3rd revised edition, 1996. – 224 p.
3. Keegan D.J. On defining distance education / D. J. Keegan // Distance Education. – 1980. – № 1(1). – P. 13–26.
4. Shale D. Toward a reconceptualization of distance education / D. Shale // The American Journal of Distance Education. – 1988. – Vol. 2(3). – P. 25–35.
5. Вішнівський В.В., Гніденко Б.П., Гайдур Г.І., Ільїн О.О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів.- Навчальний посібник.-Київ: ДУТ, 2014.- 140с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт MOODLE [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moodle.org/>
2. University of London, External Programme [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.london.ac.uk/about/policies/core-policies>
3. Декларація ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cnr-unesco.ro/ro/program-aniversar-65-ani>